

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА РОСІЄЮ

Кучерява С.О.

Науковий керівник: Рахман М.С. к.е.н., доц.

Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Міжнародні економічні відносини відіграють важливу роль в розвитку суспільства. Враховуючи міжнародні тенденції глобалізації та інтеграції дуже доречно приділити багато уваги міжнародним відносинам країн, їхнім стосункам.

На сьогодні партнерами України в зовнішньоекономічній діяльності є більш ніж 217 країн світу. В країни СНД було експортовано 38,4% всіх товарів, а в країни ЕС – 27,5%. Російська Федерація остається найбільшим партнером України – 29,4% експортних і 36,3% імпорتنих поставок. В той же час збільшились і об'єми імпорту з Російської федерації на 42,4%. Кожного року збільшуються об'єми зовнішньоекономічної торгівлі між Україною та Росією.[1]

Україна та Росія дуже схожі за своїм економічним, соціальним та культурним розвитком, за рівнем Індексу людського розвитку не дуже відрізняються: Україна займає 69 місце (0,710), Росія - 66 місце (0,755) на 2011 рік. Ріст ВВП в 2011 році в Росії склав 4,0%, відповідно як в Україні показник росту був близько 3,5%.[1]

Торгівельні відносини є важливою частиною відносин між цими країнами, що є важливими партнерами. За останній рік товарооборот виріс на 133,7%, що свідчить про розвиток зовнішньої торгівлі, її збільшення. В імпорті з РФ в Україну переважають енергетичні матеріали (нафта та продукти її переробки) – 57,6%, а також мінеральні продукти. Також можна побачити ріст експорту машин, транспортних засобів. В структурі українського експорту в Росію основні позиції займають машини, обладнання, транспортні засоби, а також метали та вироби з них. Товарна структура експорту та імпорту зображена на рис. 1.

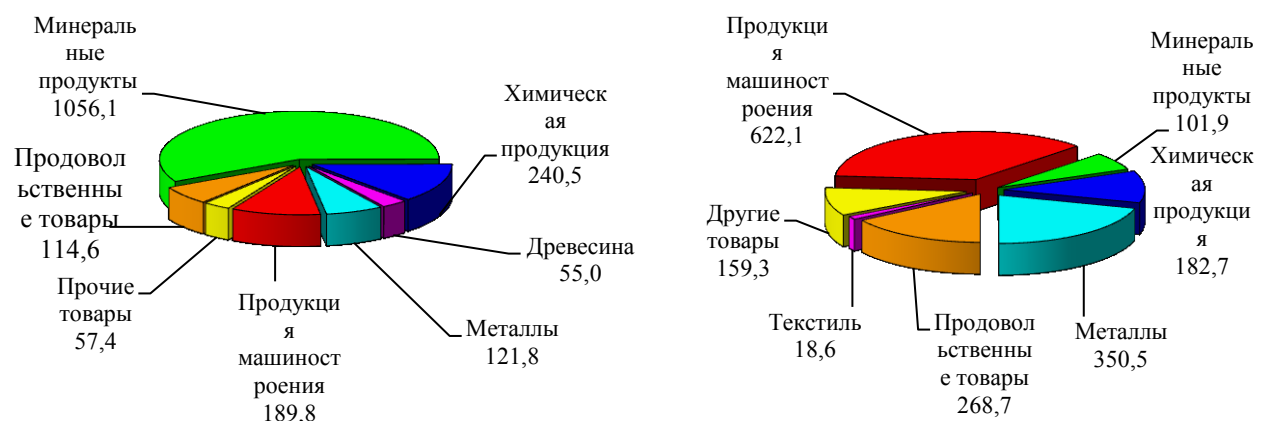

Рис. 1. Товарна структура експорту та імпорту Росії в Україну в 2010 році (млн. дол. США, в % від загального обсягу експорту Росії в Україну) [1].

Ще однією важливою формою міжнародних відносин є інвестиції, РФ займає п'яте місце серед країн інвесторів в Україну. Загальний обсяг інвестицій в минулому році склав 2097 млн. дол. (5,6% від загального обсягу інвестицій). Нажаль офіційна статистика не дає повного уявлення про реальні обсяги та

структуру російських інвестицій в Україну, оскільки значна частина їх «закамуфльована» в тій долі, що приходить на різні офшорні зони і є серйозним проблемним фактором, й вірогідно, ще проявиться в майбутньому.[2]

Дуже важлива складова економічного співробітництва приходить на енергетичну сферу. Імпортовані з РФ енергоносії забезпечують більше 60% українських потреб у нафті та газі. Негативним фактором виступає відсутність прозорості в схемах поставок газу на Україну Росією та залучення посередника у вигляді RosUkrEnergo. Результатом цього являються конфлікти і дуже висока політизація газових відносин, а також багато проблем і в інших сферах співробітництва. Одні з самих високих цін у Європі на газ створює багато проблем для економічної та політичної ситуації в Україні, робить більш загостреною проблему виходу із кризи. Налагодження енергетичних відносин між Україною та Росією, пояснюється лояльним відношенням президента України Віктора Януковича до політики РФ.[2]

Стабільний розвиток україно-російських економічних відносин є важливим чинником, який гарантує розвиток, енергетичну безпеку і, в значній мірі, політичну стабільність на всьому євразійському просторі. Хоча Україна та Росія являються партнерами, вони ще й основні конкуренти.[3]

Політична ситуація у світі вимагає від України визначитися в яку сторону вона буде рухатися в Європу чи в сторону Росії. В даний момент Україна являється членом ВТО. питання про вихід з нього і вступу до Митного Союзу безперечно є більш вигідним для України в економічному плані, але також і означає політичні рамки і остаточне рішення про підтримку політичного курсу РФ.

Пропозиції:

1. Вирішення торгових та інших спорів через Міжнародний арбітраж.
2. Переорієнтація українських виробників з проблемних російських ринків на ринки інших країн та СНД.
3. Визначитися з політичним курсом на міжнародній арені.
4. Привести до норми законодавчу базу, національні стандарти якості та їх виконання.
5. Вивести економіку з «тіні».

Перелік використаних джерел:

1. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Экономический портал, статья «Экономические отношения России и Украины», Кобылянская Л. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://institutiones.com/general/997-ekonomicheskie-otnosheniya-rossii-i-ukrainy.html>
3. Российская бизнес-газета. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.rg.ru/2011/03/15/rosukr.html>